

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
 MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A sajtóról.

Irta: Nagy Zoltán szegedi kir. törv. bír.

Az igazságügyi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslat azon rendelkezése kapcsán, amely azt foglalja magában, hogy hírlapi körülményekben sem a nyomozat, sem a vizsgálat, sem a vádtanács határozatai szabadságvesztés büntető terhe mellett nem közölhetik, csupán a nyilvános főtárgyalás adatai és maga az ítélet tehető közzé sajtó útján — sok szó esik manapság. Állandóan foglalkoztatja a szak- és napisajtót, sőt az újságírók egyesülete is küldöttségileg járult az igazságügy-miniszter elé, hogy megnyugtató illetékes magyarázatot nyerjen a tervezet ezen rendelkezéséről.

Nem adathalmaz és vitaanyag szaporítás jellegével bír részemről ez alkalomszerű hozzászólás, hanem egy új nézpont az, amely a megszólalásra készít azért, mert ezt a nézetet és felfogását csak odavetve vagy egyáltalán nem hallottam abban a vitában, amely a tervezett idézett szakasza folytán megindult és még egyre tart.

Az 1848. évi sajtótörvény 14. §-a szó szerint így szól: „ki az országgyűlés, a törvényhatóságok, mindenféle törvényszékek és törvény által alkotott

egyéb testületek iratait és azok nyilvános üléseit hiv szellemben és igazán közli, ellene a közlöttek tartalma miatt kereset nem indíthatatik.“

Ez a kijelentés ugyanazon törvény-nem 1. §-ában lefektetett és ma már nemcsak szélteben használt, hanem mindenkor alkalmasak azon dogmairól, hogy „gondolatait sajtó útján mindenki szabadon közölheti és szabadon terjesztheti“ — képezik a közszabadság eminens jogainak azt a kiváló biztosítékát, amely nélkül kulturképes nemzet el nem lehet. A szabadság, melynek helyes értelme, a kulturális és erkölcsi haszon, az jut befejezésre a sajtótörvény idézett szakaszaiban.

Lassale már 40 esztendővel ezelőtt megmondta, hogy zszurnalisztika kulturfejlesztő és propagandát csináló eszközéből kapitalista vállalkozás lett. Minden okfejtés, magyarázat nélkül feltétlenül elfogadható ennek a megállapításnak a helyessége. Üzleti vállalatok a sajtó-organumok és üzleti érdeket képviselnek a lap alapítások. Vállalkozó és szegődött munkás, ez a két fél szerepelt abban a viszonylatban, mikor a gondolatot termelő vagy bérbeadta erejét, képességét és a vállalkozó, legtöbbször a lap kiadója megfizette azt. Ebből

a viszonyból következett azután, hogy a sajtó munkásai nem gyakran fizetett eszközei voltak csak a lapvállalkozó érdekeinek és ez a viszony a magyarázata annak, hogy a sajtó eltért eredeti hivatásától és üzleti magánérdek tultengése folytán alkalmazkodni volt kénytelen a szellemi munkás a munkaadó utasításához. A hírlapíró nem azt és úgy írta meg, amint valami a lelkében megfogamzott, hanem úgy, amint azt a kiadó sikere megkivánta. Emellett az a körülmény, hogy az üzleti verseny, mint minden téren, úgy a hírlapirodalom terén is oly eszközökkel dolgozott, amely eszközök megválasztásával nem az összérdek szolgálata, hanem egyes emberek érdeke vezette.

Ekként hullottak ki lassanként azok a pillérek, amelyek a *hiv szellem és igaz közlés* talapzatát megalkották; így lett martaléka és prédája az önös érdeknek. Hozzájárult ehhez a szabad pálya, a még szabadabb verseny, mellyel szemben sem a munkaadó és irodalmi munkás jogviszonyai szabályozva nem lévén, sem a hírlapírói kamara meg nem szerveztetvén: elkerülhetlenné vált a reklám, szenzáció és érdek táplálta tulkapásai ellenében magasabb társadalmi, állampolitikai és erkölcsi érdek-

RÁCZITS és CZVRKUSITS fűszer és csemege üzlete ZOMBOR. Kávé és tea behozatal a termelő országokból.

Miért fölösleges ma már, hogy kávé és tea szükségleteit
 :: a fővárosban vagy Trieszti cégeknél szerezzé be? ::

Mert fenti cég nagyarányu forgalma révén ezen cikkeket nagymennyiségben egyenest
 a termelő országokból szerzi be, és így módjában áll bármily nagy Import-céggel
 :: a versenyt felvenni, oly módon, hogy a LEGFINOMABB minőségű ::

KÁVÉT vagy TEÁT

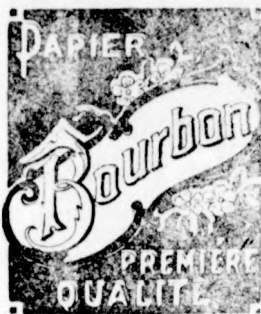
aránytalanul olcsóbban szállítja mint a trieszti stb. cégek. ➡ ➡ ➡ ➡

ÁLTALÁNOS KÖZKEDVELTSÉGNEK ÖRVENDŐ

„COLUMBIA“ pörkölt kávéink árjegyzéke:

„COLUMBIA“	igen finom keverék	1 kilo	. . .	3.60 K
„	Sebastiano	1 kilo	. . .	4.— K
„	Ceylon	1 kilo	. . .	4.40 K
„	Kingston	1 kilo	. . .	5.— K
„	Karlsbadi	1 kilo	. . .	6.— K
„	gyöngykávé	1 kilo	. . .	4.40 K

1 postacsomag 4¹/₂ kilo vételnél bérmentve. ➡ ➡ ➡ ➡ *—60 ➡ ➡ ➡ ➡ Kérjen árjegyzéket!

BOURBON a legkiválóbb cigaretta-
: : hüvely és papir. : :

Hamu és ártalmas zsiradék nélküli.

Gyári főraktár és elárulás:

Zomborban, a különlegességi tőzsdében.

ből a sajtónak megrendszabályozása, melynek egyik eszköze a törvénytervezet idézett rendelkezése is.

Nem a felfogás, nem a társadalom az oka mindennek, hanem a kényszerítő szükség. Mert ha maguk a hírlapírók elmulasztották megvédeni az egyéni, családi, hivatali és társadalmi tisztességet, s bármi okból prédává tették a becsületet: joga van az államnak büntető megtorlás által figyelmeztetni őket, hogy a közszabadság nem szabadosság és hogy mások becsülete egyenértékű az élet és szabadság jogával.

Uj magyar siralom.

Siralmas, hogy így van, de hozzá kell szoknunk ahhoz a gondolathoz, hogy az elemi csapásokhoz, amelyeket már megszoktunk, egy újabbat soroljunk. Egy újabbat, mindannyinál veszedelmesebbet, a földrengést. Magyarország legmagyarabb és leggazdagabb részét fenyegeti e váratlan, rettenetes veszedelem, az Alföldet s a Dunántulnak szomszédos részét. Ha a tudomány nem is állapította volna meg, hogy az alföldnek, e hajdani tengermedencének talajösszehúzódása okozza az ugynevezett tektonikus rázkódtatásokat, a laikus is levonhatja a következtetést abból, hogy hazánk egyes vidékein évek óta megisméltődnek a földrengések s így el lehetünk készülve a veszedelem megisméltődésére. Áll ez különösen az oly súlyosan sújtott Kecskemétre és környékére. Miután azonban a tudomány felette kezdetleges stádiumban van a föld mélységének kiismerésében, éppenséggel nem tudhatjuk, hogy ha a veszedelem megisméltődik, nem pusztít-e olyan tájékon is, ahol a legutóbbi földrengés csak megijesztette az embereket, anélkül, hogy kárt okozott volna.

Az emberi gyarlóság teljesen tehetetlenül áll az elemeknek ez irtóztató kitörésével szemben. Annaira már vitte a tudomány, hogy a legpusztítóbb vihart, a ciklont órákkal, sőt napokkal hamarabb megállapítja, de a földrengésről, sajnos, nincs semmi előzetes információ. Japánban, a Csendes- és az Indiai-óceán vulkánikus eredetű szigetvilágában, ahol a földrengés igen gyakori, a nagyobb károsodásnak úgy veszik elejét, hogy faházakban laknak az emberek. Az ilyen faház, ha össze is omlik, az anyag nagy része ép marad s a ház egy-kettőre újra felépíthető. Kétszer is megfontolandó, nem lenne-e helyes a földrengés fenyegette vidékeken ezt a példát követni.

Bármily furesának is lássék ez a gondolat az első pillanatra nálunk, ahol sok száz esztendő óta kőből épülnek házak és városok, a kivétel éppen nem lehetetlen.

Miután a tapasztalás azt igazolja, hogy a földrengési periódusok évtizedekig is eltartanak, mindenesetre ajánlatos, hogy az olyan városokban, melyek nincsenek távol az alföldi földrengések gócpontjától s amelyeket a minapi földrengés is megrázott, jó időre tartózkodjanak a nagy, monumentális épületek építésétől. A kis, földszintes házak, amellet, hogy nagyobb biztonságot nyújtanak s a belőlük való menekülés is könnyebb, megrongálódás vagy összeomlás esetén kevesebb kárt okoznak. A latolgató józan észnek tanácsa ez, amely számba veszi azt, hogy ezek a legújabb keletű magyarországi földrengések az utóbbi években rendszeresen megisméltődnek s megisméltődhetnek a közel jövőben is. Számolni kell az új veszedelemmel! Lehetőleg csökkenteni kell gonosz hatásait!

Hasztalan bűnhődte meg már e nép a multat és jövődőt, az ezereztendőös magyar balsors csak nem fáradt ki. A nálunknál gyöngébb termő talaju és zordonabb éghajlatu Németország sovány földjén aránylag kétszer-háromszor több terem, mint az áldott magyar humuszon, aminek az az oka, hogy a mi éghajlatunk szeszélyes, rendszertelen, míg odafönt egyenletes. A mezőgazdaságból élő magyar nép a kedvezőtlen éghajlati viszonyoknak áldozata esztendőről-esztendőre. A bajon segíthetne valamelyest a kultúra — de ez nincs. Egy-két mintagazdaságtól eltekintve, ma is úgy mivelik a magyar földet, mint ötven és száz év előtt. S ehhez a mi régi nagy bajunkhoz, amit az elemek okoznak, hozzákaptuk a földrengést. A föld bizonytalan lett a talpunk alatt, pedig eddig sem volt nagyon bizonyos a nagy adó s a kamat miatt.

Igy telik el küzködésben a magyar élet.

A. T.

A szarvasmarha-ellenőrző intézmény.

A szarvasmarha-ellenőrző intézmény áldásos eszméje a dánoktól származik. Az első egyesületet Hansen Frigyes 1895-ben alapította meg Bejenben. A következő években egyre növekedett az egyesületek száma, úgy hogy 1907-ben már 479 volt üzemben. Ebben a 479 egyesületben mintegy 200,000 drb tehén ellenőrzöt, vagyis Dánia 1.100,000 darabot számláló tehénállományának 18%-a.

A szomszédos országok belátván ezen intézmény óriási hasznát, szintén törekedtek megvalósítására. Így 1897-ben Németország Schleswig-Holstein tartományában, Alsenszigetén Norderhardeban megalakul az első egyesület 20 birtokos tulajdonát képező 365

drb tehénnel. Ezt követőleg egyre sűrűbben alakulnak az egyesületek, úgy hogy 1911. évben csak Schleswig-Holstein tartományban 45 az üzemben levő egyesületek száma.

Nemcsak Dániában és Németországban, hanem Angliában, Hollandiában, Ausztriában és még több kulturállamban honosították meg azóta az ellenőrző egyesületeket.

Az ellenőrző egyesület nem más, mint tejelő marhatenyésztő gazdák egyesülése szűkebb körben. Az egyesület célja világos képet nyújtani minden egyes tehén által adott tejmenyiségről, tejének zsirtartalmáról s a takarmánynak értékesítéséről. Az egyesület legalább két évre alakul meg, mert ennél rövidebb idő nem elégséges a fenti szempontok meghatározására. A tagok száma csak oly nagy lehet, hogy az ellenőrző tisztviselő pontosan elvégezhesse teendőit az egyes birtokosoknál. Az egyes állattulajdonosoknak minden 14, esetleg 28 napban oda kell hatniok, hogy teheneik teje megmérhető és abból próba vehető legyen.

Schleswig-Holsteinban az egyesület költségeit, mely nem áll másból, mint az ellenőrző tisztviselő fizetéséből és az ellenőrző munkálatok teljesítéséhez szükséges eszközök és szerek beszerzési árából, az egyesületi tagjai viselik és pedig ellenőrizendő teheneik számának arányában. Ilyenformán a birtokos kiadása egyes tehénre évenként 2—3 korona között szokott ingadozni a dán és német ellenőrző egyesületekben. Tekintve, hogy a birtokos tiszta képet nyer tehénállományáról és így továbbtenyésztését körülményeihez mérten irányíthatja, ez összeg soknak nem mondható. Az egyesület orgánuma az ellenőrző bizottság, jobban mondva a választmány és a gyűlés. A választmány 3 tagból szokott állani, kiket bizonyos időre, nagyjából két évre, a gyűlés választ. A választmány kebeléből egy előljárót jelöl ki, aki mindjárt üzletvezető és pénztáros is.

Az egyesületek a körülmények figyelembevételével tömörülni is szoktak. Különben pedig Schleswig-Holstein tartományban egyesek kivételével a kieli gazdasági kamara fenhatósága alá tartoznak, ahonnan bizonyos időközönként a számadások ellenőrzése céljából tisztviselők küldetnek ki. Ugyancsak a tel vizsgálatát is szokta végezni a kamara kísérleti állomása és egyes szakkérdésekben felvilágosítást nyújt.

A fentebb említett munkálatok korántsem oly csekélyek, semhogy azt az egyes birtokosok másirányú elfoglaltságuk mellett elvégezhetnék; azután meg nem bir mindenki oly szakavatottsággal és türelemmel, melyet ezen munkák pontos és lelkiismeretes véghezvitele kíván. Ép ezért alkalmazzák az egyesült birtokosok az ellenőrző tisztviselőt (Kontroll-Assistent). Az ellenőrző egyesület tehát alkalmaz egy ellenőrző tisztviselőt, kinek kötelessége minden egyes tehén évi tej-, zsirhozamát, továbbá a takarmányt mennyiségre és minőségre megállapítani, figyelembe véve azon fontos faktort is, hogy miként értékesítik az egyes tehének a nekik adott takarmányt. Ezen pontok megállapítása céljából szükséges, hogy a tisztviselő bizonyos időközönként fellekeresse az egyesületbe tartozó egyes birtokosok istállóit, hogy a tehének által adott tej-, zsirmennyiséget megállapítsa és a takarmányozást ellenőrizze.

A tej és takarmány mennyiségének megállapítására mérlegek szolgálnak. Ezek közül a legjobb és legelterjedtebb a dán és német egyesületekben a Bessemer-féle.

A tej zsirtartalmának megállapítására különböző eljárásokat alkalmaznak, így a dr. Gerber-féle acidobutyrometriát, Sal-, új Sal- és Sichler-féle sinacid kísérleteket. Az előbb említett eljárások közül az acidobutyrometriát és a Sal minősíthető legalkalmasabbnak. Egyes egyesületeknél az ugynevezett és újabbkeletű „Lactoscopot” használják a tej zsirtartalmának megállapítására. Ezen eljárás igen egyszerű, pontos, 2—3000 vizsgálat is végezhető vele naponként. Főelőnye, hogy a tejhez nem kell semmiféle folyadékot adni, amely körülmény az időt és kiadásokat a legminimálisabbra redukálja. A vizsgálat a tejpróbák egyszerű melegítéséből, centrifugázásából és a zsiroszlopnak az e célt szolgáló mikromilliméter skálán való leolvasásából áll.

A takarmánynak az egyes tehének által való értékesítése és a mennyiség megállapítása Dánia és Németországban a takarmányegységek (Futtereinheiten) alapján történik. Ez időszert a legcélszerűbb eljárás. Egy és fél évtizeden keresztül végzett pontos kísérletek és gyakorlati megfigyelések eredménye. Lehetne a Kellner-féle keményítőérték elméletet is alkalmazni, azonban ez sokkal több számadást igényel, nem oly egyszerű és gyors eljárás az ellenőrző egyesületek részére.

Igy azután, mi kor leperog az év, minden egyes tehénről megbízható adatokat kap, hogy mennyi tejet, zsirt, illetőleg vaját, esetleg sajtot termelt, hogy értékesítette használatja a reáfordított takarmányt és mennyit fogyasztott el abból.

Ha ezeket a szempontokat nem hagyjuk figyelmen kívül és ceruzával a kezünkben számadásokat végzünk, akkor nem fordulhat elő azon eset, amit még — sajnos — száz meg száz butokosnál látunk, hogy olyan teheneket tenyészt és tart évek hosszú során keresztül, amely állatok egyáltalában semmit, vagy alig számbevéhető jövedelmet produkáltak szép külsejüknek dacára.

Tehát végeredményben az a célja a szarvasmarha ellenőrző egyesületi intézménynek, hogy megmutassa tagjainak, hasznos-hajtó-e egyes teheneinek tartása vagy sem. Még szebb hivatást fogunk betölteni az egyesületek, ha nemcsak a tehének tejhozamát, hanem külsejét is figyelembe fogják venni.

Hogy a szarvasmarha ellenőrző egyesületek mekkorát lendítették az egyes országok szarvasmarhaállományának jövedelmezőségén, illetőleg termelőképességén, azt a kis Dánia és a nagy Németország statisztikai adatai bizonyítják legfényesebben.

H I R E K.

Egy rendőrkapitány panasza. A B. F. egyik legutóbbi számában gseftelő rendőrkapitány címen Eremin György Zombor város rendőralkapitánya ellen valótlanosságokat tartalmazó cikk jelent meg. Mint jó forrásból értesülünk, ezen cikknek az volt a célzata, hogy Eremin Györgyöt megfélemlítse és egy régibb sajtópörnek visszavonására bírja. Ugyane célból V. J., a zombori függetlenségi párt egyik legagresszívabb és legkevésbé nobiles tagja más cikkek közzétételével és leleplezésekkel fenyegetődött. Az ezen fenyegetésben rejlő bűncselekmény megtorlása iránt Eremin György alkaptány dr. Strasser Henrik ügyvéd útján a büntető feljelentést a zombori kir. ügyészségnél megtette és utóbbi a nyomozatot is elrendelte.

Kinevezés. Bajsai Vojnits István főispán dr. Biró Bálint budapesti ügyvédet tb. vármegyei főügyésszé nevezte ki.

Vasutépítés. A baja—bezdán—zombor—apatin—szondi h. é. vasut építését a vállalkozó Grerer, Schoch, és Groszmann budapesti cég még e hó végén elkezdte. A vállalat helybeli irodája a Zöldfa-utcában van.

Kinevezés. Bajsai Vojnits István főispán dr. Antalik Károly vajszkai körörvost tb. járásorvossá nevezte ki.

Eljegyzés. Jovánovits Matild Ildikót, dr. Jovánovits József zombori ügyvéd leányát eljegyezte Pap Béla Budapestről.

Arena Mozi. Szinte hihetetlenül hangzik, de való tény, hogy a május 25-én megindult Arena Mozi ma, két hó múlva jobban látogatott, mint az elején. Igen természetes, hogy ezen fényes eredményt csakis elsőrendű képeivel volt képes elérni. Teljes szindarabokat látunk gyönyörű képekben, elsőrendű színművészek által előadva. A közönség elismerését a mozi vezetősége is igyekszik kiérdemelni, amennyiben elsőrendű műsorai mellett a közönség kényelméről is gondoskodik. Már 3 drb villamos szellőztetőt alkalmaztak a mozi temperaturájának kellemessé tételére, azonkívül még egy külön villamos legyező van az első helyek felett alkalmazva s így a legfőbb meleg esetén is, telt házban a bentartózkodás igen kellemes. Külön kiemeljük, hogy a moziban vasárnap és hétfőn a „Tüzes vér” című kép kerül bemutatásra, amely eddig csak még Budapestben volt látható, ahol teljes 30 napig volt műsoron és valóságos harc folyt a belépőjegyek megszerzéséért. Ezen kép megszerzése nem kis gondot okozott az Arena Mozi vezetőségének, amit könnyen meg lehet érteni, ha felemlítjük, hogy e képért éppen ma 5 hete, hogy folyik a levelezés. Hogy a kölcsöndija is borsos, azt el lehet képzelni.

Gyász. Perndl Jenő 48-as honvéd-örömester, nyug. néptanító folyó hó 17-én életének 83-ik évében Bácsgyulafalván meghalt. A megboldogultat folyó hó 19-én a községi nagy részvétel mellett helyezték örök nyugalomra.

Iskolalátogatói állás Ujvidéken. Ujvidék város közigazgatási bizottsága a Bács Bodrog megyei tanfelügyelőség kettéosztását és az ujvidéki kirendeltséget kérelmezte. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter e kérelmet annyiban méltányolta, hogy egyelőre iskolalátogatói állás szervezését határozta el Ujvidéken, a Ferenc-szablonán alul levő községek felett való állandó és intenzív felügyelet gyakorlása céljából.

Felolvasó est. „Az 1848. szabadságharc története” címen Vágó B. festőművész felolvasó estét tart az Arena Moziban vetített és mozgófényképek kíséretében. Mondanunk sem kell talán, hogy ezen estély tudományos kortörténeti és magas művészi nivón álló lesz. A bemutatásra kerülő 224 drb vetített kép az író és festőművész saját munkája és minden városban óriási tetszést és hazafias lelkesedést

Thököly-ut 10. sz. ————— Thököly-ut 10 sz

BELHÍVÁS.

BUTORT akar venni, az Aki **BUTORT** bizalommal forduljon hozzám. **∴ Raktáron vannak: polituros hálósobák, ugymint: kőris-, cseresnye, zebra stb. Továbbá: modern ebédlők, kredencek és uri szobák. !! MEGRENDELHETŐK: !! szalonok, könyvtárak, valamint eredeti BRONZUTÁNZATU butorok. Irodák, kávéházak és olvasótermek részére butorok mindennemű színben saját tervem szerint készpénzért, vagy részletfizetésre is.**

50—22 Tisztelettel
Szpevák Béla,
— műipari butorkészítő, —
ZOMBOR, Thököly-ut 10.

provokált. A felolvasó estély iránt, mely e hó 25. és 26-án este 9 órakor lesz megtartva az Arena Moziban, már élénk érdeklődés mutatkozik. Ezen felolvasó estélyre — a rendes helyárok mellett — előjegyzéseket elfogad az Arena Mozi pénztára mindennap este a rendes előadás alatt és vasárnap délelőtt ugyancsak a mozi pénztáránál délelőtt 9—10 óráig.

Gyászhir. Wekerlefalva község érdemes jegyzője, ki községe felvirágoztatása körül számos éven át sok érdemet szerzett, Fejes Ágoston folyó hó 16-án elhunyt.

Halálba a megőrülés elől. A Délmagyarország írja: A megőrüléstől való félelem halálba kergetett egy embert. Bachmann Gáspár ötvenhat éves ujverbázi magángazda a napokban kiment a háza szomszédságában lévő dísznőhizlalo léckerítéséhez és arra egy kötélen fölakasztotta magát. Mire a felesége és gyermekei keresésére indultak és megtalálták, már halott volt. Bachmann az utóbbi hetekben gyakran panaszkodott a fiainak, hogy úgy érzí, elborul az elméje és ő nem tudja, mivel védekezzék a szörnyű veszedelemmel szemben. A család napról napra látta, hogy az öreg mindjobban belezavarodik a féltelődéseibe és a katasztrófát úgy fogadták, mint amit vártak, de amire nem mertek rá gondolni.

Plébános választás. Szabados Pál adorjáni adminisztrátort egyhangulag megválasztották ugyanoda plébánosnak.

A termés. A földművelésügyi miniszter közzétette jelentését a mezőgazdaságnak július 11-iki állapotáról. A buzában jelentős javulást állapít meg, amit főleg a szemképződésre nagyon alkalmas időnek lehet köszönni. Mult hónap 27-én még 44.323.800 métermázsára becsülte a jelentés a buza hozamot, most pedig 46.170.500 métermázsára becsüli. Ezzel teljesen megközelítettük a tavalyi buza-termést, amely 46.185.023 métermázsára volt. Azonban amilyen kedvező volt az idő a buza szemképződésére, az esőhiány ha még tovább tart, oiy sok kárt tehet a tengeriben és a veteményekben. Egyébként pedig csupán a buza, árpa, zab hozamát hasonlítva a mult esztendei hozamhoz, a mezőgazdasági helyzet javulásáról beszélhetünk. A rozsból valamivel kisebb termést várhatunk a tavalyinál. Ellenben az árpa várható hozama 15.075.900 métermázsára, szemben a mult esztendei 11.676.344 métermázsával. A zab is körülbelül két millió métermázsával több, mint tavaly volt. Megállapítja a jelentés azt is, hogy a mult évről számbavehető készlet nem maradt.

Halálozás. Id. cserneki Markovits Ferenc folyó hó 20-án életének 73-ik évében Zomborban meghalt.

A gabonatoivajok. Dudás József mélykúti lakos már régebb idő óta észrevette, hogy learatott és keresztetbe rakott buzáját állandóan dözsmálják. Egész kereszteteket visznek el belőle s a tolvajt sohasem sikerül elfogni. Pár nappal ezelőtt lesbe állott éjszaka a családjával. A tolvajok éjfél felé két kocsival jöttek. Dudás a kocsiin levőkben Deák Jánosra ér három fiára ismert rá. Deákék kezdték a kőveket a kocsira fölrakni, mikor Dudás előjött leshelyéről és követelte, hogy a gabonát adják vissza s az eddig ellopottakat is fizessék meg. Deák erre pisztolyt rántott elő s lelővéssel fenyegette meg Dudást. Ez azonban nem engedett, mire Deák ugy fejbe vágta a pisztollyal, hogy véresen bukott a földre, majd ennek segítségére jövő menyét, Doszpod Erzsébetet verte meg. Azután a kővekkal megrakott kocsiikkal elvágatott. A súlyosan sérült Dudást és menyét lakásukon ápolják. Deák és három fia ellen pedig rablás miatt megindult az eljárás.

Művészet — irodalom.

A „Vasárnapi Ujság” július 16-iki száma 53 képével s válogatott szépirodalmi tartalmával valóban páratlan gazdagságban jelent meg. A hét szomoruan aktuális eseményét, a kecskeméti földrendést tíz kép-

ben mutatja be, élénk képet adva arról a rengeteg pusztulásról, mely a derék magyar várost érte. Többi illusztrációi között pompás képekben ismerteti Farkas Zoltán az orosz festőművészetet, dr. Bozóky Dezső tengerész orvos Makaóból közöl képeket és cikket, az utrechti egyetem ünnepéről, melynek érdekes magyar vonatkozása is van, Montenegro hadikészülődéséről, a Ludovika-akadémia sportversenyéről, a legújabb távolbalátó-készülékről szintén találunk képes ismertetést. E szám új eredeti regényt is kezd: Kaffka Margitnak, a kiváló magyar írónőnek „Színek és szívek” című regényét s e mellett a „Rezanov” című fordított regény folytatását közli. Novellát Kanizsay Ferenctől, költeményt ifj. Szász Bélától találunk az új számban. Tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb.

A Magas Tátrában. Hazánk páratlan szépségű hegyiségét, a Magas Tátrát üdülés céljából ezer meg ezer ember keresi fel ilyenkor nyáron. Dörmögő Dömötör, a híres mackó az idei nyarat szintén a Tátrában tölti. Utazásával kapcsolatos kalandjait érdekesen és mulatságosan mondja el Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb július 16-iki számában. Ezenkívül sok más érdekesség is van e számban. Így Lampérth Géza verse, Murai Károly elbeszélése, Elek nagyapó meséje a csuda-állatokról, Jeszenszky T. Irén története, Gergely Imre pompás rajza Benedek Elek versével, a Kis Krónika, Zsiga bácsi tréfás történetének, a Papama-bálvány befejezése, Sztrokay Kálmán elbeszélése, Zsoldos László regényfolytatása a bűvös labdáról, míg a rejtvények és szerkesztői üzenetek egészítik ki e szám gazdag tartalmát.

Nyári színészet.

Műsor:

Péntek: **Babuska.** Zónaelőadás.
Szombat: **A testőr.**
Vasárnap: **Az ördög.**
Hétfő: **Hajduk hadnagya.**
Kedd: **Az arckép.**
Szerda: **Boszorkányvár.**

*

Hétfő: **A hercegisasszony** reprize zónaelőadásban.

Kedd: Pierre Wolff színműve **A báb-játék.** Kis babák vagyunk valamennyien az életben, kiket egyik vagy másik dróton ideoda ráncigál. Fernandé-ot férje mindaddig nem szereti, sőt gyűlöli, míg a férje azt nem veszi észre, hogy a feleségének mások udvarolnak. A félelem attól, hogy az asszony másé lesz, a megsértett férfit hiuság azután oda viszik a dolgokat, hogy a férj szerelmes lesz a saját feleségébe. A régi, de mindig új probléma: hogy az asszonynak, hogy férjének tetszik, másoknak is kell tetszenie. Az előadás, bár voltak egyes kisebb, a nyári színpad által okozott hiányosságai, nagyjában igen jó volt. Szomoriné, Szomori, Gózon — ki betegségéből felépülve ma játszott először — és Somogyi nagyon szépen játszottak. Különösen tetszett a II. felvonás végén levő nagy jelenet Fernandé és férje között, midőn először tört ki a titkolt szerelem és féltékenység a férjből.

Szerda: **Cabaret** és az **Édes grizettek.** A forró nyáron, mikor a vér pezsgőbb, mikor az élet könnyebb és nem szeretünk komoly dolgokkal foglalkozni, a kabaré előadások olyan hűsítő szert képeznek, melyek szívet-lelket felüdítenek. A mai kabaré is ilyen volt. Különösen Mezei Margit és Nagy Pali táncja és Görög Olga éneke tetszett nagyon

és mindakét számot megismételtette a közönség. A kabaré után stilszerű rendezésben, jó előadásban Reinhardtnek Édes grizettek című operettejét adták. Mezei, Nagy Pali, Kozma, Szomori és Görög Olga nagyon — szépen játszottak. A hatást egyik színésznőnek — ki nincs a fentiek közt — szerepnemtudása teljesen lerontotta.

Színházi hír. Polgár Károly színtársulatának operette személyzete folyó hó 22-én és 23-án Ujvidéken fog kabaré előadásokat rendezni. Az előadások iránt nagy az érdeklődés.

SPORT.

Rovatvezető: **Schmidt L. József.**

A Zombori Sport-Egylet és a Műgyemtemi Athletikai és Football Club 1911. évi augusztus hó 13-án (vasárnap) délelőtt 11 és délután 4 órakor a Ferenc-csatornában rendezi a Zombori Sport-Egylet 25 éves fenállása alkalmával nemzetközi jubiláris bajnoki uszóversenyét a következő feltételek szerint:

1911. augusztus 13. (vasárnap) délelőtt 11 órakor:

1. Zombor szab. kir. város bajnoksága 1000 m. Győztesnek a „Zombor szabad királyi város 1911. évi uszóbajnoka 1000 méterre” cím, aranyplakett és tiszteletdíj, II. ezüst, III. bronzplakett. Tét 10 K.

1911. augusztus 13. (vasárnap) délután 4 órakor:

2. Kezdők versenye 50 m. Olyanok részére, akik uszóversenyen még díjat nem nyertek. Győztesnek ezüst, II—III. bronzplakett. Tét 2 K.

3. Zombor szab. kir. város bajnoksága 100 m. Győztesnek a „Zombor szabad királyi város 1911. évi uszóbajnoka 100 méterre” cím, aranyplakett és tiszteletdíj, II. ezüst, III. bronzplakett. Tét 10 K.

4. Juniorverseny 100 m. Olyanok részére, akik uszóversenyen még I. díjat, kezdőversenyt nem számítva, nem nyertek. Győztesnek ezüst, II—III. bronzplakett. Tét 2 K.

5. Melluszás főverseny 100 m. Győztesnek ezüstplakett és tiszteletdíj, II. ezüst, III. bronzplakett. Tét 5 K.

6. Délmagyarországi bajnoksága 100 m. A délmagyarországi kerületben székelő egyesület tagjai részére. Győztesnek a „Délmagyarország 1911. évi uszóbajnoka 100 méterre” cím, diszített ezüstplakett és tiszteletdíj, II. ezüst, III. bronzérem. Tét 6 K.

7. Jubileumi főverseny 50 m. A Zombori Sport-Egylet 25 éves fenállásának emlékére. Győztesnek aranyplakett és tiszteletdíj, II. ezüst, III. bronzplakett. Tét 10 K.

8. Előnyverseny 200 méter. Győztesnek és II. ezüst, III—IV. bronzplakett. Tét 3 K.

9. Műugrás. 5 szabadon választott gyakorlat. Győztesnek ezüstplakett és tiszteletdíj, II. ezüst, III. bronzplakett. Tét 5 K.

10. Hátuszás főverseny 100 m. Győztesnek ezüstplakett és tiszteletdíj, II. ezüst, III. bronzplakett. Tét 5 K.

11. Zomboriak versenye 50 m. Győztesnek ezüst, II—III. bronzplakett. Tét 2 K.

12. Vidéki egyesületek stafétaversenye 4×50 m. (Fővárosi egyesület kizárásával, tetszés szerinti uszással.) Győztes csapat tagjainak ezüst, II—III. bronzplakettek. Tét 10 K.

13. Előnyverseny 50 m. Győztesnek ezüstplakett és tiszteletdíj, II. ezüst, III. bronzplakett. Tét 4 K.

14. Oldaluszás főverseny 100 m. Győztesnek ezüstplakett és tiszteletdíj, II. ezüst, III. bronzplakett. Tét 5 K.

15. Stafétaverseny 3×50 m. (Tetszés szerinti uszással.) A győztes csapat tagjainak ezüst, II—III. bronzplakettek. Tét 8 K.

16. Melluszás előnyverseny 100 m. Győztesnek ezüst, II—III. bronzplakett. Tét 8 K.

17. Stafétaverseny 4×50 m. (Mell-, hát-, oldal- és magyaruszással.) Győztes csa-

pat tagjainak ezüst, II—III. bronzplakettek. Tét 10 K.

18. Vízipóló hetes csapatoknak. Győztes csapatnak 7 ezüst, II. csapatnak 7 bronzplakett. Tét 15 K.

Egyesületközi pontverseny tartatik jelen verseny keretében az I., 3., 5. és 10. számok bevonásával. Azon egyesület, mely e négy számban együttvéve több első, ezek egyenlősége esetén több második, illetve harmadik díjat nyer, tiszteletdíjat kap. A pontversenyre nevező egyesület, versenyszámonként és versenyzőnként 2 koronával magasabb tétet fizetnek.

Általános tudnivalók: 1. A versenyen, melyen a Magyar Uszó Szövetség versenyszabályai mérvadók, indulhat a 6., 11. és 12. számok kivételével minden bel- és külföldi gentleman amateur uszó; előbbi csak akkor, ha a MUSz. igazolta.

2. Pálya hossza 100 m. csaknem árammentes víz.

Indítás fejesugrással történik.

3. A versenyszámok sorrendje a nevezési zárlat után az összes érdekek figyelembevételével fog megállapíttatni. A kiirt nagyértékű díjak mind egyszeri győzelem után mennek át a győztes végleges tulajdonába. Kilátásban áll további díjak kifizése.

4. A vidéki nevezések 1911 augusztus 5 én (szombaton) este 8 óráig küldendők a Zombori Sport Egylet (Jónás István Zombor, Pénzügyigazgatóság), a fővárosi nevezések pedig a MAFC. uszószerkesztőnek címére (Budapest, I., Központi Műgyetem). Elkészt vagy tétnélküli nevezések érvénytelenek.

5. A nevezésnek, mely a rendező egyesület választmánya által indokolás nélkül visszautasítható, tartalmaznia kell a versenyző teljes nevét (esetleges álnévét), pontos lakcímét, egylete igazolasát, a versenyszámot, melyre nevez és a tétet.

6. A versenyzőknek és egyletenként egy kísérőnek előzetes bejelentés mellett szabad szállást biztosítunk. Féláru menetjegy ára Zombor—Budapest között és vissza gyorsvonat II. osztályon 16 kor., személyvonat II. osztályon 12 kor., III. osztályon 8 korona.

Verseny után este nagy sportestély. Tánc. Tiszteletdíjakat, valamint a verseny költségeihez való hozzájárulást szívesen és köszönettel fogad a Zombori Sport Egylet. Mindennemű megkeresésre készséggel válaszol lapunk rovatvezetője. ■■

HIRDETÉSEK.

Gombosi Duna-fürdő.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy a kolera miatt :: beszüntetett ::

gombosi Duna-fürdő

: ismét megnyilt. :

ÁDÁM JAKAB,
fürdőtulajdonos.

3-1

Ház eladás.

Bercsényi-ut 3. sz. 5-6 szoba és mellék helyiségek-ből álló ház **eladó.** Bővebb értesítés ugyanott.

3-1

2550/1911. szám.

Hirdetmény.

Bajmok község előljárósága köz-
hírré teszi, hogy a Bajmok község kül-
területén az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a
értelmében gyakorolható vadászati jogot
**1911. évi július hó 30-án dél-
után 3 órakor** a község háza ta-
nácstermében tartandó szóbeli nyilvános
árverésen 1911. évi augusztus hó 1-étől
kezdődő 1917. évi július hó 31-ig ter-
jedő hat évre a legtöbbet ígérőnek ha-
szonbérbe adja. A vadászati jog mint-
egy 11162 katasztrális hold területen
gyakorolható.

Bajmok, 1911. évi július hó 16-án.
Lichtneckert, **Ritser Pál,**
jegyző. bíró.

4097. sz. kig. 1911.

Pályázati hirdetmény.

Hódság községében üresedésben
lévő községi orvosi állásra folyó évi
május hó 20-án 3039. kig. 1911. sz.
alatt, valamint június hó 21-én 4097.
kig. 1911. sz. alatt kiírt pót pályázati
hirdetményemet oda módosítom, hogy
a pályázati határidőt **folyó évi
augusztus hó 15-ig** meghosszab-
bitom.

Hódság, 1911. július 18-án.

szemző Károly,
főszolgabíró.

4429. kig. 1911. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Bácsujfalu községben ujonnan rendszer-
resített községi orvosi állásra pályázatot
hirdetek.

Az állás javadalmazása havi előleges
részletekben fizetendő évi 1600 kor. készpénz
fizetés, 5 évenként 200 kor. korpótlék, mely
800 koronáig emelkedhet. Lakbér fejében,
míg a község természetbeni lakást nem ad,
évi 600 korona.

Végül az 1908. évi XXXVIII. t. c. alap-
ján a vármegyei törvényhatósági bizottság
által jogerősen megállapított látogatási díjak
és fuvarátalány. Kézi gyógyszerár tarthatása
végett tartozik a megválasztott folyamodni és
azt működése tartamára fentartani.

A község szláv ajku 3096 lelket szám-
lál, miért is a szláv nyelv ismerete megkíván-
tatik, mely körülmény igazolandó.

Felhívom pályázni öhajtókat, hogy sza-
bályszerűen — születési anyakönyvi kivo-
nattal és az eddigi működést igazoló hatósági
bizonyítványokkal is felszerelt kérvényüket
hozzám **f. évi augusztus hó 31-ig**
nyújtsák be, mert a később érkezőket figye-
lembe nem veszem.

Hódság, 1911. évi július 18.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

1467. kig. 1911. szám.

Kutfürási hirdetmény.

Felsőkabol községe négy mély kut-
fürását határozta el, sziveskedjenek ezen
munkálatokkal foglalkozók ajánlataikat
költségvetés és tervvel együtt **1911.
évi július hó 31-ig** az előljáróság-
hoz beküldeni.

Az előljáróság az ajánlattevőkkel
szemben semmiféle kötelezettséget nem
vállal, a község képviselőtestülete fogja
ajánlataikra nézve határozatát meg-
hozni.

Felsőkabol, 1911. július hó 14-én.

Szaghmeiszter János, **Acsanszki Szevén,**
jegyző. bíró.

Üzletvezető,

ki nős, azonnal alkalmazást
nyerhet Szenttamáson a fő-
téren fekvő s 40 év óta
fennálló koresmaüzletben.

Manojlovits Sándor.

26663. szám

alisp. 1911.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 29117. I. C. 1911. szám alatt
kelt rendeletével a kerény—topolya—zentai törvényhatósági közut 17-321—
18-331 klm. közti szakaszának az állami beruházásokról szóló 1904. évi
XIV. t. c. alapján a vármegye által felveendő kölcsön terhére leendő kiépítését
és ennek költségeit engedélyezvén, ezen munkálatoknak biztosítása céljából
nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdetek.

1. Ezen utépitkezésnél vállalati uton a következő munkálatok lesznek
végrehajtandók:

- a) földmunka;
- b) építési kő-, kavics- és homokanyag termelése, vasuti szállítása, le-
rakása, az uttestre való kifuvározása s ottan szabályos halmozása;
- c) kőpálya előállítás (utszekerény kiemelés, alapkövezés, kavicssterítés,
rézsű- és padka rendezés), a lejárók burkolása;
- d) betoncső átvezetők építése;
- e) bontási munka és végül
- f) árokburkolási munka.

Az egyes munkálatokra (munkanemekre) külön-külön is lehet ajánlatot
tenni, de az egész munkálatra együttes ajánlat is tehető.

2. Az összes végrehajtandó munkák teljesítésére — kivéve a házi kezelésben
teljesítendő hengerlést — 8 hét határidő szabatik ki, melybe a november 1-től
május hó 1-ig terjedő időszak be nem tudható.

3. Az ajánlatok egységárgakkal teendők; százalékos árendeményt, vagy
felülfizetést tartalmazó ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenként egy
koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett
és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„BÁCS-BODROG VÁRMEGYE ALISPÁNJÁNAK

ZOMBOR.“

Ajánlat a 26663. alisp. 1911. számú versenyárgyalási hirdetésben kiírt
és a kerény—topolya—zentai törvh. közut 17-321—18-331 km. szakaszának
kiépítésére vonatkozó munkálatokra.

K R I S T A L Y
FORRÁSÁSVÁNYVIZ

Étvágyat javít. Gyomorrontást meg-
akadályoz. Több mint ezer orvos ajánlja.
Kapható minden fűszer és csemege üzlet-
ben, jobb vendéglőben és kávéházban.

Főraktár:

Rácits és Czvrkusits uraknál,

8-4 **Z O M B O R.**
SZT. LUKÁCSFÜRDŐ KUTVÁLLALAT RÉSZV. TÁRS.
BUDAPEST (BUDA).

Értesítés.

Van szerencsém a t. vadász uraknak
szives tudomására hozni, hogy m. kir.
lőporárudámban sajátkezűleg töltött
kész és üres valódi **angol Eley** és
Hirtenbergi töltények mindenkor
kaphatók.

Magamat a t. vadász urak szives figyel-
mébe ajánlva, vagyok

20-7 kiváló tisztelettel

Lugumerszky P. Szvetozár

Zombor, Kossuth L.-utca, a nagy tőzsde mellett.

A kőanyagokra csakis a költségvetésben és vonatkozó részletes feltételekben körülírt minőségű kőekkel tehető ajánlat. Az ajánlattal együtt a felajánlott kőanyagból (terméskő, kavics, zuzalék, homok) az ajánlattevő pecsétjével ellátott 2—2 db egymással egyező minta is bemutatandó. Amennyiben a bemutatott kőanyag a budapesti kir. József-műegyetem laboratóriumával kapcsolatos kísérleti állomás által már megvizsgáltatott, az ajánlathoz ezen hivatalos vizsgálatról kiadott bizonyítvány hiteles másolata is csatolandó.

Az ajánlathoz továbbá ajánlati költségvetés is csatolandó lesz, melybe az egységárak az e célra szánt rovatba bevezetendők és azok végösszege is feltüntetendő. — A kiírási művelethez a hivatalos költségelőirányzat csatolva nem lesz és a pályázók által be nem tekinthető.

A kőanyagok szállítására vonatkozólag a m. kir. államvasutak vonalain a beruházási építkezések kőanyagaira érvényben levő viteldíjkezdvezmény vállalkozónak is biztosítatik azzal a kikötéssel, hogy az anyagok 400 tonna rakománynyal terhelt, zárt vonatokban szállítandók. Ezen körülmény ajánlattevő által a kőanyagok egységárainak felajánlásánál figyelembe veendő. Az ajánlattal bemutatott kőminták mindegyike kellően felragasztott címkével látandó el, melyre vállalkozó neve (cége) és a kőminta származási helye tisztán és olvashatóan feljegyzendő.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor, vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) 1911. évi augusztus hó 15-ik (kedd) napjának délelőtti 11 órájáig adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

5. Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5%-a legkésőbb 1911. évi augusztus hó 15-ik (kedd) napjának délelőtti 11 órájáig jelen hirdetmény számára való hivatkozással a zombori m. kir. adóhivatalnál teendő le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénzt — még pedig sem készpénzt, sem értékpapirt — az ajánlathoz csatolni nem szabad.

6. A versenytárgyalás Zomborban a vármegye székházának I. emeleti kistermében 1911. évi augusztus hó 16-ik (szerda) napjának délelőtt 9 órakor fog megtartatni; a versenytárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek és részlettervek, az ajánlati költségvetés, rajzok, minták és az ajánlati minta a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban jelen hirdetmény közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta és az ajánlati költségvetés nyomtatványa ivenkint 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház, II. emelet) a hivatalos órák alatt a vármegyei kiadótól szerezhetők be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

10. A munkálat elnyerője — az ide vonatkozó munka feltételek értelmében — annak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálathoz szükséges anyagokat (a szállítandó anyagokat) pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

11. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességeiket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

12. A munkálat odaitélése felett végérvényesen a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur dönt, aki a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választ.

Zombor, 1911. évi július hó 15-én.

Alispán helyett:

Dr. D E Á K,
főügyész.

Gazdasági Takarékpénztár Rt. Zomborban.

Értesítés.

A

Gazdasági Takarékpénztár Rt.-nál
Zomborban

heti 1 korona befizetés s csekély pótdíj ellenében
1000, azaz Egyezer koronát

biztosíthat magának minden 20 és 60 év közötti egyén, aki az intézetnek ujonnan szervezett **takarékbiztosítási osztályába** előzetes orvosi vizsgálat alapján tagul belép. — **A befizetések segélyegyleti mintára hetenként teljesítendőek**, az intézet által takarékbetétként kezeltetnek és **kamatoztatnak**. E befizetések **bármikor felmondhatók**, amely esetben az erre vonatkozó szabályzatok értelmében a teljesített **befizetések visszafizettetnek**. — Amennyiben a befizető heti befizetéseit 15 éven át pontosan teljesíti, **!!! a 15-ik év végén !!!**

1 korona heti betét után
1000, azaz Egyezer koronát

kap s minden további 1 korona után, további 1000 koronát a Gazdasági Takarékpénztár Rt.-től Zomborban. Ha pedig a befizető 15 éven belül **bármikor** elhal, az esetben törvényes örökösei, vagy az általa előre kijelölt **!!! kedvezményezett kap !!!**

1 korona heti betét után
1000, azaz Egyezer koronát

s minden további 1 korona után további 1000 koronát a halálest igazolása után **30 nap alatt**. Ezen, a halálest alkalmával esedékes összegnek, a vonatkozó szabályok szerinti pontos kifizetését a hollandi „**DORDRECHT**” életbiztosító társaság (magyarországi igazgatósága Budapesten, V., Marokkoi-utca 2., saját palotájában) biztosítja **!!! és a !!! !!!**

Gazdasági Takarékpénztár Rt.
ZOMBORBAN közvetíti.

A jegyezhető legcsekélyebb befizetés **hetenként 1 korona, aminek ellenében 1000 korona** s a legnagyobb befizetés **hetenként 50 korona, amelynek ellenében 50,000 korona** biztosítatik 15 évi idő elérésére, vagy időelőtti elhalálozás esetére. Csekély heti befizetés ellenében tehát bárkinek alkalma nyílik egyrészt arra, hogy számottevő összeget megtakaríthasson s ezzel esetleg jövődöbeli jólétének alapját megvesse, másrészt pedig arra is, hogy elhalálozás esetére hozzátartozóinak megélhetését biztosítsa.

E befizetések alapján a takarékpénztár kölcsönöket is folyósít.

Tagul bárki és bármikor beléphet, anélkül, hogy az év folyamán már lejárt heteket **!!! utánfizetnie kellene. !!!**

Nők és férfiak egyforma pótdíjat fizetnek!

Vidékiek befizetése postatakarékpénztári csekkel utján, költség nélkül teljesíthető. Részletes felvilágosítások az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt mindenkinek készséggel adatkak.

Gazdasági Takarékpénztár Rvt.
ZOMBORBAN.